

Одлуком Наставно-научног вијећа Филозофског факултета Пале, Универзитета у Источном Сарајеву, број 972/21 од 11.05.2021. године, именована је Комисија за оцјену научне заснованости и подобности теме и кандидата мр Јелене Вујичић за израду докторске дисертације под насловом "Анализа негативног трансфера са матерњег на кинески језик у писаној продукцији србофоних студената" (у даљем тексту: Комисија)¹ у сљедећем саставу:

1. Др Радосав Пушић, редовни професор, Филолошки факултет Универзитета у Београду, председник.
2. Др Милош Ковачевић, редовни професор, Филозофски факултет Пале, Универзитет у Источном Сарајеву.
3. Др Ана М. Јовановић, доцент, Филолошки факултет Универзитета у Београду.

Комисија је прегледала пријаву теме докторске дисертације и о томе подноси Наставно-научном вијећу Филозофског факултета Пале, Универзитета у Источном Сарајеву следећи

ИЗВЈЕШТАЈ

О НАУЧНОЈ ЗАСНОВАНОСТИ И ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ И КАНДИДАТА ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О ФАКУЛТЕТУ:
1. Назив и сједиште факултета Филозофски факултет Пале
2. Податак о матичности факултета за научну област којој припада дисертација Факултет има акредитоване докторске студије из филологије.
ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
1.Кратка биографија кандидата: Мр Јелена Вујичић (р. 1993. године) основне студије из кинеског и енглеског језика и књижевности завршила је 2016. године на Филозофском факултету УИС, са просечном оценом 9,44. Другу годину ОАС, школску 2013/2014. провела је на стручном усавршавању на Интернационалном универзитету Сиана у НР Кини, као једини кандидат УИС-а. Мастер академске студије завршила је 2018. године с просечном оценом 10,00. Те исте године уписује докторске академске студије на Филозофском факултету УИС, из области филологије-лингвистика. Током основних, мастер и докторских академских студија, Јелена Вујичић је више пута боравила на стручним усавршавањима у иностранству, учествовала на различитим пројектима и научним конференцијама, а истовремено је и аутор/коаутор два научна рада. Поред звања вишег асистента које тренутно има, обавља и друге послове који су у вези са студијама кинеског језика, као што су послови секретара и организатора активности ХСК центра УИС, Истраживачког центра за кинеске студије и руководиоца програма везаних за стипендије.
2. Подобност кандидата да одговори на постављени предмет, циљ, задатке и хипотезе Комисија сматра да кандидаткиња Јелена Вујичић у потпуности испуњава услове који су неопходни да би се квалитетно израдила докторска дисертација и адекватно одговорило на постављени предмет, циљ, задатке и хипотезе који су у њој постављени.
3. Списак објављених радова из области докторске дисертације:

¹ Комисију чини наставници из научне области из које се брани докторат

Цуи Сијудонг, Ла Веисин, Јелена Вујичић, „Research on Chinese Language Teaching and Promotion in Bosnia and Herzegovina under the Belt and Road Initiative”, Journal of Hubei Adult Education Institute, 26/4, Hubei Adult Education Institute: Wuhan, 2020, (82-87). ISSN 1673-9878 CN 42-1578/G4

ПОДАЦИ О ДИСЕРТАЦИЈИ

Назив дисертације: Анализа негативног трансфера са матерњег на кинески језик у писаној продукцији србофоних студената

Научна област / ужа научна област (примењена лингвистика, усвајање страног језика, контрастивна лингвистика, методика наставе језика)

4. Предмет и значај истраживања

Предмет истраживања јесте утицај, тј. негативан трансфер с матерњег на страни језик који је присутан и стога видљив у писаној продукцији србофоних студената кинеског језика. Будући да досада нико на српском говорном подручју није радио докторску тезу на ову тему, сматрамо је пионирским подухватом који би могао имати велики значај за будућу организацију наставе и осмишљавање стратегија подучавања кинеског језика као страног за србофоне говорнике.

5. Циљ и задаци у дисертацији

Циљ дисертације јесте да се анализом језичког корпуса који чине материјали писане продукције студената утврде најчешће грешке које на плану лексике, семантике и синтаксе настају као последица негативног међујезичког трансфера са матерњег на кинески као страни језик. Поред тога, задаци обухватају и утврђивање порекла тих грешака, и предлог метода којима би се у будућности такав негативан трансфер могао спречити.

6. Хипотезе² докторске дисертације

Кандидаткиња Јелена Вујичић наводи три основне хипотезе своје докторске дисертације: „1. Трансфер у писању на кинеском као страном код србофоних говорника ће бити присутан како на нижим нивоима студија, тако и код студената који имају већи ниво познавања језика. 2. Грешке присутне у међујезику студената нису у већини случајева последица незнања граматичких правила кинеског језика већ су последица интерференције српског или енглеског језика. Најчешће грешке у корпусу биће интерлингвалне а не итралингвалне. 3. Број грешака ће се смањивати што је веће знање трећег, али и другог језика. Упркос томе, неке грешке остаће фосилизоване (Вилиамс и Хамарберг, 1998; Девеле, 2001; Хамарберг, 2001). 4. Готово сви лингвистички нивои (лексика и семантика, морфосинтакса) подложни су негативном трансферу. Лексички трансфер је најчешћи код типолошки сродних језика али његов утицај није занемарљив ни код језика који су типолошки различити (Рингбом, 2001: 67).“

7. Актуелност и подобност теме докторске дисертације

У тренутку када је кинески језик, историјски посматрано, достигао врхунац своје популарности као страни језик, за кога се опредељују нематерњи говорници широм света, предложена тема је и више него актуелна. Анализа грешака које при учењу кинеског праве матерњи говорници српског језика не само да нам може пружити јаснији увид у то из ког разлога настају извесне грешке већ на основу тога можемо развити и нове стратегије подучавања специфичне за наше просторе.

8. Преглед стања у подручју истраживања (код нас и у свијету)

Истраживање негативног трансфера са матерњег на страни језик врло је актуелна тема и код нас али и у целом свету. Па ипак, докторских теза које се баве утицајима српског као матерњег језика на кинески као страни (трећи страни језик), досада није било на нашим просторима, што овде предложеној тему чини јединственом а дисертацију пионирским

² Хиптезе су кратко изречене тврдње. Након изрицања хипотеза слиједе кратка образложења за доказивање. Хипотезе могу имати ограничења у простору и времену, доказују се кроз истраживања у реалном систему (моделу или прототипу) а потврђују се истраживачким методама и статистичком обрадом у дисертацији. Хипотезе могу бити главне и помоћне, односно нулте и алтернативне.

подухватом.
9. Значај истраживања са становишта актуелности у одређеној научној области
Тема негативног трансфера с матерњег на страни језик изузетно је популарна у свету због свог значаја и утицаја на развој методолошких приступа и наставног материјала из страног језика.
10. Веза са досадашњим истраживањима
Увидом у прелиминарни списак литературе који је Јелена Вујичић навела у пријави теме докторске дисертација, Комисија сматра да је кандидаткиња добро упозната како са теоријским аспектима усвајања страног језика и утицаја који у том процесу има матерњи језик, тако и са досадашњим истраживањима која су на том плану обављена у свету.
11. Методе истраживања и инструменти (опрема)
Анализа језичког корпуса који се састоји од писаних радова, превода и есеја различите дужине студената од прве до четврте године основних академских студија; тестови провере успешности метода експерименталне наставе; анкете и интервјуи.
12. Очекивани резултати докторске дисертације
Откривање најчешћих грешака до којих долази због негативног трансфера матерњег српског језика на кинески као трећи страни језик. Откривање конкретних узрока грешака приликом продукције, на пример: на плану синтаксе, откривање које то синтаксичке структуре из српског језика утичу на општеприсутне грешке у продукцији на кинеском. Експериментално утврђивање да ли посебне методе наставе могу и уколико могу, у којој мери, спречавају настанак и што је важније, фосилизовање грешака насталих због негативног трансфера.
13. Процјена потребног времена израде дисертације, мјесто истраживања
За израду ове докторске дисертације потребно је најмање две године, тј. претпоставља се да би могла бити завршена крајем 2022. или почетком 2023. године. Место истраживања јесте Филозофски факултет Пале Универзитета у Источном Сарајеву.
ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
1. Име наставника предложеног за ментора, звање, институција у којој је стекао највише звање, ужа научна област: Др Ана М. Јовановић, доцент, Филолошки факултет Универзитета у Београду, ужа научна област: Синологија
2. Списак радова ментора из којих се може видјети да испуњава услове из Стандарда за акредитацију студијских програма докторских студија:
1. Јовановић, А. „Метафорички трансфери значења у кинеском језику – коришћење речи за делове тела у значењу делова конкретних предмета”, <i>Алманах Института Конфуције у Београду</i> (година 2). Београд: Филолошки факултет у Београду, 2011, 3/4: 211 – 223.
2. Јовановић, А. „Речи за делове тела у фразама којима се изражавају емоције – пример метонимијских трансфера у кинеском језику”, <i>Алманах Института Конфуције у Београду</i> (година 3). Београд: Филолошки факултет у Београду, 2012, 5/6: 197-214.
3. Jovanović, A. i Tričković D. „Contrastive Study of the metaphor and metonymy driven semantic extensions of the body part word HAND“手” in Chinese and Japanese language”, <i>A Journal of Oriental Studies</i> (Doğu Araştırmaları issue 10), Istanbul, Turkey, ISSN 1307-6256, 2012/2:181-192.
4. Jovanović, A. „Similarities and Differences in Conceptualizing ‘Heart’ in Chinese and Serbian and Their Practical Use in Language Teaching”. Objavljeno kao poglavlje u monografiji <i>Studies on the Teaching of Asian Languages in the 21st Century</i> , Editor(s): Ali Küçükler and Hüseyin İçen, New Castle Upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2014:1-22.
5. Jovanović, A. „Contrastive study of the value of ‘face’ in Chinese and Serbian culture”, poglavlje u monografiji <i>Values Across Cultures and Times</i> , (ur.) Vesna Lopičić, Biljana Mišić

Plić. New Castle Upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2014:157- 170.

6. Јовановић, А. „Семантичка проширења речи за делове тела посредством метонимије ‘ДЕО СТОЈИ ЗА ЦЕЛИНУ’ — примери у кинеском језику”. *Филолошка истраживања данас*. Том III/1- Савремени токови у лингвистичким истраживањима. (ур.) Весна Половина и Јулијана Вучо, Београд, 2013: 371-385.
7. Јовановић, А. „Концептуализација времена у кинеском језику на примеру израза са речима које означавају делове тела”. *Анали Филолошког факултета*. Књига XXV, Свеска 1, Београд, 2013:227-244.
8. Јовановић, А. „Људско тело као исходиште и одредиште – случај метафоричких пресликавања у којима је људско тело циљни домен”. у *Бисери са зрнцима тиринча (Зборник радова поводом 40 година синологије 1974-2014)*, приредио: Радосав Пушић, Филолошки факултет у Београду, Београд, 2015: 77-91.
9. Јовановић, А. и Тричковић, Д. „Контрастивна анализа семантичких проширења речи 目 ‘око’ и сложеница које она гради у кинеском и јапанском језику”. *Комуникација и култура онлине*, 2 година VI, број 6, 2015: 32-45.
10. Јовановић, А. и Тричковић, Д. „Контрастивни преглед семантичких проширења речи ‘口’ (УСТА) у кинеском и јапанском језику и њена улога у формирању пиктофонетика”. *Језик, књижевност, значење: Језичка истраживања* (ур.) Мишић Илић, Б./Лопичић, В. (зборник са конференције), Ниш, 2016:101-112.
11. Јовановић, А. „Улога традиционалне медицинске теорије о пет главних и шест помоћних органа у процесу концептуализације и грађењу вокабулара кинеског језика”, *Оријенталистичко знамење* (Сећање на Марију Ђукановић (1923-1983)), приредила Анђелка Митровић, Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, Чигоја штампа, 2016: 275-285.
12. Jovanović, A. „Teaching Chinese at the University Level in Serbia: Examples of Good Practices and Possibilities for Further Developments”. *Acta Linguistica Asiatica*, 8(1), 2018: 65-75. ISSN: 2232-3317, <http://revije.ff.uni-lj.si/ala/>; DOI: 10.4312/ala.8.1.65-75.
13. 从外国人的角度对中国文化色彩的词语初谈——以《现代汉语词典》中含“气”、“道”、“德”、“阴”和“阳”等汉字的语词为例, 2017 青年汉学家研修计划论文集 (北京· 郑州)。(A Collection of Research Papers of Visiting Program for Young Sinologists 2017 (Beijing·Zhengzhou))汉英对照/文化和旅游部对外文化联络局, 中外文化交流中心编, 北京: 中国社会科学出版社, 2018.7: 189-209.ISBN 978-7-5203-2823-4.
14. Јовановић А. „Речи за делове тела у сложеницама и идиоматским изразима кинеског језика којима се изражавају апстрактни концепти у вези с људским карактером, темпераментом и ставом”. *Оријенталистика јуче, данас, сутра* (приредила Митровић, А.), Београд, 2019: 551-560. ISBN 978-86-6153-609-0, udk: 811.581 https://doi.org/10.18485/orientalistika_jds.2019.ch38

3. Имена осталих чланова комисије, звања, институције у којој су стекли највиша звања и ужа научна област

Председник комисије: Др. Радосав Пушић, редовни професор, Филолошки факултет Универзитета у Београду, ужа научна област: Синологија.

Члан комисије: Др. Милош Ковачевић, редовни професор, ужа научна област: Савремени српски језик и Општа лингвистика, Филозофски факултет Пале, Универзитет у Источном Сарајеву.

4. Списак радова чланова Комисије из којих се може видјети да испуњавају услове из Стандарда за акредитацију студијских програма докторских студија

Проф. др Радосав Пушић:

1. "One", Two, and Three : Interpreting Lao Zi's "Cosmology", *International Review of Chinese Religion & Philosophy*, Volume 4, Hawaii, 1999, str. 23 – 37.
2. Kineski jezik i njegovo pismo, *Svet reči*, Beograd, 2002, str.15-18.
3. *Prazne ruke: čan budizam i njegov uticaj na kinesku umetnost*, Plato, Beograd, 2003, str.6-233.
4. *Kineski jezik I* (udžbenik) (kao koautor sa Ma Yubian i Jin Xiaolei), Filološki fakultet, Beograd, 2004.
5. *Kineski jezik II* (udžbenik) (kao koautor sa Jin Zhigangom) Filološki fakultet, Beograd, 2004.
6. Kineski jezik Izgovor, *Sa kineskim u svet*, Beograd, 2004, str.6-11.
7. Osnovi kineske gramatike, *Sa kineskim u svet*, Beograd, 2004, str. 12-16.
8. Slika u srcu kineskog pisma, *Večna riznica: sećanje na dr Dejana Razića*, Beograd, Filološki fakultet, 2007, str 223-241.
9. Jezik kao smisao i besmisao puta: delo Milorada Pavića u NR Kini, *Letopis matice srpske*, jul-avgust 2009, Novi Sad, str. 119-128.
10. Pictograph **mei** and concept of beautiful in the philosophy of ancient China, *Language, literature, culture, identity*, Faculty of Philology, University of Belgrade, Belgrade, 2009, p. 301-307.
11. *Ptica u Suncu*, Čigoja, Beograd, 2012, str.9-232.
12. *Dao ljubavi*, Čigoja, Beograd, 2013, str. 7-181.
13. Спирала као вечно намотавање и размотавање истога: кинески угао, *Култура*, бр 148, 2015, стр.26-48.
14. Даоистички поглед на душу, *Оријенталистичко знамење*, Филолошки факултет, Београд, 2016, стр.123 – 133.
15. Културноисторијске везе Кине и Србије: 1725-1975, *Almanah Instituta Konfucije XX XXI*, Filološki fakultet u Beogradu, Institut Konfucije, Beograd, 2021, стр 149-160.
16. *Змај извајан у срцу писма*, Чигоја, Београд, 2021, стр. 1-380.

Проф. др. Милош Ковачевић:

1. *Српски језик под лупом науке*, Београд: Завод за уџбенике, 2017. 247 стр. ISBN 978-86-17-19653-8 М42
2. *Стилске доминанте српских прозних писаца*, Андрићград: Андрићев институт, 2019, 321 стр. ISBN 978-99976-21-46-7
3. *Кроз синтаксу српскога језика*, Подгорица: Матица српска - Друштво чланова у Црној Гори, 2020, 390 стр. ISBN 978-9940-580-76-6
4. *Поезија у стилистичком кључу*, Андрићград: Андрићев институт, 2020, 336 стр. ISBN 978-99976-21-60-3
5. *Стил и језик српских писаца*, Београд: Завод за уџбенике, 2015, 303 стр. ISBN 987-86-17-19061-1
6. *Стилистика и граматика стилских фигура*, IV битно допуњено издање, Београд: Јасен, 2015, 380 стр. ISBN 978-86-6293-040-8

Научни радови:

1. Стилистиком кроз пјесму о књизи свијета Предрага Богдановића Ција, *Српски језик*

XXII, Београд, 2017, 59-74. ISSN 0354-9259. UDK 821.163.41.80-1 Богдановић П.

2. Расказы Братича с басенной аллегорией в качестве доминанты, *Књижевна историја* год. XLIX, бр. 162, Београд, 2017, 9-25. УДК 821.163.41.09-32 Братић Р. ISSN 0350-6428

3. "Глагол БИТИ као модални глагол у саставу сложеног глаголског предиката", *Српска славистика: колективна монографија* (радови српске делегације на XVI међународном конгресу слависта), Том 1: Језик, уредници Рајна Драгићевић и Велько Брборић, Београд: Савез славистичких друштава Србије, 2018, 141–157. UDK 811.163.41' 367.625. https://doi.org/10.18485/mks_srpska_slavistika.2018.1.ch10

4. Стилистика у настави српскога језика, *Књижевност и језик*, LXV/1-2, Београд, 2018, 1-21. UDK 81'38 /371.3::811.163.41/ 811.163.41'38. https://doi.org/10.18485/kij.2018.65.1_2.1

5. Соматске неконгруентне посесивне синтагме у српском језику, *Наслеђе*, XVI/43, Крагујевац, 2019, 11-28. ISSN 1820-1768; UDK 811.163.41'367'37

6. (Не)супституентност везника И и А у координираној копулативној реченици, *Наслеђе* XVI/44, Крагујевац, 2019, 9-23. ISSN 1820-1768 УДК 811.163.41'367.634 / 811.163.41'367.335.1

7. О тмезичкој пермутацији партикуле "ли" у разговорном језику, *Научни састанак слависта у Вукове дане*, 49/1, Београд: МСЦ, 2020, 49-59. ISSN 0351-9066 UDK 811.163.41'38: 070.41 <https://doi.org/10.18485/msc.2020.49.1.ch4>

8. Симуланост перфективних предикација у зависносној временској реченици, *Српски језик*, XXV, Београд, 2020, 89-100. ISSN 0354-9259; UDK 811.163.41'367, <https://doi.org/10.18485/sj.2020.25.1.8>

9. О фоничкој поезији – на примјерима поезије Мирољуба Тодоровића у: *Актуелна питања фонетике и фонологије српског језика*, уредник Милош Ковачевић, Вишеград, Андрићград: Андрићев институт, 2020, 357–382. ISBN 978-99976-21-65-8

10. Синонимност падежних опозитних конструкција у српском језику, *Српски језик*, XXIII, Београд, 2018, 149-168. ISSN 0354-9259; UDK 811.163.41'367.4 <https://doi.org/10.18485/sj.2018.23.1.6>

ПОДАЦИ О ПРИЈАВЉИВАЊУ-НЕПРИЈАВЉИВАЊУ ТЕЗЕ

1. Изјава³ да ли је пријављивана теза под истим називом на другој високошколској институцији

Тема није пријављена под истим називом на другој високошколској установи.

ЗАКЉУЧАК

Увидом у материјал који је Јелена Вујичић доставила у пријави тезе докторске дисертације, Комисија закључује да је кандидаткиња подобна да приступи изради докторске тезе, као и да је успешно и са постизањем значајних резултата оконча. Тема је такође подобна, јер досада на нашим просторима није било докторских дисертација које су се њој бавиле.

С обзиром на то да је предложена тема научно релевантна и добро теоријски заснована, комисија предлаже Наставно-научном вијећу Филозофског факултета Пале и Сенату Универзитета у Источном Сарајеву да прихвати извештај комисије и да мср Јелени

³ Уз захтјев за пријаву и одобрење теме дужни кандидат доставља потписану изјаву

Вујичић одобри израду докторске дисертације **Анализа негативног трансфера са матерњег на кинески језик у писаној продукцији србофоних студената** и да јој за ментора именује доц. др Ану М. Јовановић.

Мјесто: Београд, Република Србија

Датум: 14.06.2021.

Комисија:

1. Др Радосав Пушић, у звању редовног професора (НО: Кинески језик и књижевност; УНО: Кинески језик), Универзитет у Београду, Филолошки факултет, предсједник Комисије;

---

2. Др Милош Ковачевић, у звању редовног професора (НО: Специфични језици, УНО: Србистика – Савремени српски језик и Општа лингвистика), Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски Факултет Пале, члан Комисије;

---

3. Др Ана М. Јовановић, у звању доцента (НО: Кинески језик и књижевност; УНО: Кинески језик), Универзитет у Београду, Филолошки факултет, члан Комисије.

Издвојено мишљење⁴:

1. _____, у звању _____ (НО _____, УНО _____),
Универзитет _____,
Факултет _____ у _____, члан Комисије;

---

⁴ Чланови комисије који се не слажу са мишљењем већине чланова комисије, обавезни су да у извештај унесу издовојено мишљење са образложењем разлога због се не слажу са мишљењем већине чланова комисије (члан комисије који је издвојио мишљење потписује се испод навода о издвојеном мишљењу)